

PM 2017:70 RI (Dnr 110-151/2017)

Ansvaret för tillsyn över lagen och förordningen om krav på installationer för alternativa drivmedel

Remiss från Näringsdepartementet

Remisstid den 6 april 2017

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Ansvaret för tillsyn över lagen och förordningen om krav på installationer för alternativa drivmedel” hänvisas till vad som anförs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wangård anför följande.

Ärendet

Näringsdepartementet önskar synpunkter från staden på remissförslag om vilka myndigheter som ska utöva tillsyn över att lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel och förordningen (2016:917) om krav på installationer för alternativa drivmedel följs. Förslaget från Näringsdepartementet är att tillsynen ska utföras av de myndigheter och kommuner som idag utövar tillsyn eller på annat sätt har uppgifter som rör de aktuella tillsynsobjekten.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, Stockholms Stadshus AB och Storstockholms brandförsvaret. Stockholms Stadshus AB har vidareremitterat ärendet till Stockholms Hamn AB. Miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden har avstått från att svara.

Stadsledningskontoret delar Näringsdepartementets bedömning att eftersom berörda kommuner redan idag har ett tillsynsansvar enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor bedöms de föreslagna tillkommande tillsynsuppgifterna kunna utföras med befintlig kompetens och befintliga rutiner och ge endast marginella kostnadsökningar.

Stockholms Stadshus AB är berörda genom Stockholms Hamn AB, som redan har bunkringsmöjligheter av flytande naturgas samt möjlighet att elansluta fartyg vid kaj, och lever därmed redan upp till de krav som ställs. Stockholms Stadshus AB bedömer också att förslaget inte kommer att inverka på de laddningspunkter för elfordon som finns eller planeras inom koncernen.

Tillsynen för landströmsförsörjning för fartyg ska i förslaget delas mellan Transportstyrelsen och Elsäkerhetsverket. Stockholms Stadshus AB har påpekat att det är viktigt att detta sker i nära samarbete mellan myndigheterna.

Storstockholms brandförsvaret bedömer att tillsyn över att bestämmelserna i förordningen om krav på installationer för alternativa drivmedel kan utövas av kommunen när det gäller tankstationer för vätgas. Uppgiften bör fullgöras av samma kommunala nämnd som utför uppgifterna enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Mina synpunkter

De föreslagna tillkommande tillsynsuppgifterna bör kunna utföras med befintlig kompetens och befintliga rutiner och endast ge marginella kostnadsökningar för staden. I övrigt hänvisas till stadsledningskontorets, Stockholms Stadshus AB:s samt Storstockholms brandförsvares yttranden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Ansvaret för tillsyn över lagen och förordningen om krav på installationer för alternativa drivmedel” hänvisas till vad som anförs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 29 mars 2017

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Remissförslaget från Näringsdepartementet innebär att den tillsyn som ska utföras enligt lagen respektive förordningen om krav på installationer för alternativa drivmedel ska utföras av de myndigheter och kommuner som idag utövar tillsyn eller på annat sätt har uppgifter som rör de aktuella tillsynsobjekten.

Förslaget innebär vidare att Statens energimyndighet, Transportstyrelsen, Elsäkerhetsverket och kommunerna föreslås få i uppgift att utföra tillsyn rörande de olika frågor som regleras i lagen respektive förordningen och syftar till att ta till vara de berörda myndigheterna och kommunernas befintliga rutiner och kompetens.

Remissförslaget berör dock endast kommuner där en tankstation för vätgas kommer tas i bruk eller förnyas från den 17 november 2017. I dagsläget finns tre permanenta vätgasstationer. Dessa finns i Göteborg, Sandviken och Stockholm-Arlanda. Enligt branschföreningen Vätgas Sverige planeras drygt ett tiotal vätgastankstationer öppnas under perioden 2017 till 2020. Berörda kommuner har idag redan ett tillsynsansvar enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor varför de föreslagna tillkommande tillsynsuppgifterna enligt näringsdepartementet bedöms kunna utföras som tidigare nämnts med befintlig kompetens och befintliga rutiner. Näringsdepartementet bedömer att några extra tillsynsbesök inte kommer behövas och att förslaget endast ger marginella kostnadsökningar för kommunerna. Om kostnader skulle uppkomma på grund av förslaget kan kommunerna ta ut avgifter för ärendehandläggningen och för tillsynen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, Stockholms Stadshus AB och Storstockholms brandförsvaret. Stockholms Stadshus AB har vidareremitterat ärendet till Stockholms Hamn AB. Miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden har avstått från att svara.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Inom Stockholms stad finns för närvarande inga vätgasstationer med det är fullt troligt att det kommer finnas i framtiden.

Stadsledningskontoret delar näringsdepartementets bedömning att eftersom berörda kommuner redan idag har ett tillsynsansvar enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor bedöms de föreslagna tillkommande tillsynsuppgifterna kunna utföras med befintlig kompetens och befintliga rutiner och ge endast marginella kostnadsökningar.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 9 mars 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms Hamn AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Det som framför allt berör Stockholms Hamn är tillsynen av installationer av elanslutning av fartyg. Förslaget innebär att tillsynen delas upp på Transportstyrelsen för installationerna ombord och Elsäkerhetsverket för installationer iland. Denna uppdelning bedöms som rimlig, men eftersom Transportstyrelsen har utfärdat riktlinjer och rekommendationer för hela systemet är det viktigt med dialog och avstämningar mellan myndigheterna.

Nynäshamns hamn kommer under våren ta en ny elanslutningsanläggning i bruk, och Kapellskärs hamn är förberett för framtida elanslutningar. Även i den nya godshamnen Stockholm Norvik planeras för elanslutning av fartyg.

Hamnen har tidigare varit engagerad i processen att ta fram den nya lagstiftningen, som bygger på direktivet (2014/94/EU) för utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen som antogs 2014. Direktivet innehåller standarder för installationer för alternativa bränslen (vilket även framgår i ovan nämnda lag och förordning). Direktivet innehåller också krav för implementering senast 31 december 2025, på tillgänglighet i TEN-T stornätet till landströmförsörjning för fartyg och tankstationer för flytande naturgas, LNG. Direktivet och den nya lagstiftningen är därför relevant för Stockholms Hamn som är en stornätshamn, eller ”corehamn”. Kapellskärs Hamn och Nynäshamns Hamn ingår i TEN-T nätet som övergripande eller ”comprehensive” hamnar.

Direktivet ställer också krav på medlemsstaterna att ta fram en nationell handlingsplan för utbyggnaden av infrastrukturen för alternativa bränslen, som ska tydliggöra syfte och mål samt konkretisera utvecklingen av infrastrukturen. En sådan handlingsplan presenterades under hösten 2016. Stockholms Hamn har tagit del av handlingsplanen och konstaterar att den inte innehåller något som inte redan var känt avseende LNG och elanslutningar. Idag finns bunkringsmöjligheter av LNG i Stockholms Hamn samt möjlighet att elansluta fartyg vid kaj, och bolaget lever således redan idag upp till de i direktivet ställda kraven (bilaga 1).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen bedömer att framtaget förslag om utförandet av tillsyn över installationer för alternativa drivmedel är ändamålsenligt och i linje med Energimyndighetens, Transportstyrelsens, Elsäkerhetsverkets och kommunernas redan befintliga uppdrag. Koncernledningen kan också konstatera att de nya arbetsuppgifterna verkar medföra en viss utvidgning av respektive myndighets uppdrag.

Stockholms Hamnar har varit engagerade i processen att ta fram den nya lagstiftningen, som bygger på ett EU-direktiv för utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen som antogs 2014. Direktivet innehåller även krav på tillgänglighet till landströmförsörjning för fartyg och tankstationer för flytande naturgas, senast 31 december 2025. Det som framför allt berör Stockholms Hamnar är tillsynen av installationer av elanslutningar för fartyg, och där konstaterar bolaget att det redan idag lever upp till kraven.

Bestämmelserna för laddningspunkter för elfordon kommer att tillämpas för installationer som tas i bruk eller förnyas efter den 17 november 2017, vilket framgick redan när förordningen (2016:917) om krav på installationer för alternativa drivmedel trädde i kraft 18 november 2016. Därför bedömer koncernledningen att förslaget inte kommer att inverka på de laddningspunkter för elfordon som redan finns eller är i planingsskede inom koncernen, främst hos bostadsbolagen och Stockholm Parkering.

Vad gäller att tillsynen för landströmförsörjning för fartyg ska delas mellan Transportstyrelsen och Elsäkerhetsverket, har Stockholms Hamnar påpekat att det är viktigt att det sker en nära dialog mellan myndigheterna som delar på uppdraget. Koncernledningen delar bedömningen och konstaterar att det ser ut som att de berörda myndigheternas tillkommande uppdrag kan arbetas in i befintliga rutiner.

Med beaktande av framförda synpunkter ställer sig koncernledningen sammantaget positiv till förslaget om ansvar för tillsyn över krav på installationer för alternativa drivmedel. För mer utförliga synpunkter hänvisar koncernledningen till Stockholms

Hamnars remissvar.

Storstockholms brandförsvaret

Storstockholms brandförsvarets yttrande daterat den 24 mars 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunens tillsynsansvar gällande väteförsörjning till transporter

I PM:et föreslås att den kommunala nämnd som utövar tillsyn över en vätgasanläggning enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor även ska utföra tillsyn över att kraven på installationer för vätgas enligt lagen och förordningen om krav på alternativa drivmedel följs. Om en kommun med stöd av lagen om brandfarliga och explosiva varor har träffat avtal med en annan kommun om, att de uppgifter som kommunen har enligt lagen, ska utföras av den andra kommunen. I detta fall får den andra kommunen även utföra tillsynen enligt lagen och förordningen om krav på installationer för alternativa drivmedel.

Tankstationer som erbjuder tankning av vätgas som är brandfarlig gas tillsynas enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor för att kontrollera efterlevnaden av lagen samt föreskrifter och beslut som meddelats i anslutning till denna lag.

Storstockholms brandförsvaret bedömer att tillsyn över att bestämmelserna i förordningen om krav på installationer för alternativa drivmedel kan utövas av kommunen när det gäller tankstationer för vätgas. Uppgiften bör fullgöras av samma kommunala nämnd som utför uppgifterna enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.